МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. О. Чехович
Проблеми формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств 158

О. В. Сірий
Розвиток взаємодії інститутів держави і суспільства в системі управління..... 161

Г. О. Кузьменко, Ю. В. Гринь
Сучасні моделі управління конфліктами в публічних органах 163

Р. П. Прохорук, М. І. Коваль
Динамічне ціноутворення як нова парадигма ринкової поведінки в умовах цифрової трансформації економіки 165

Р. М. Якуба
Модернізація медичної та фармацевтичної освіти: виклики, тенденції, перспективи 168

О. Р. Нечипорук
Цифровізація в управлінських процесах під час війни 169

А. А. Телендій, В. В. Солодущенко
Вплив медичної реформи на стратегічне управління медичними закладами в Україні 171

А. А. Телендій
Аналіз ефективності стратегічного управління у медичних закладах різного рівня 173

А. А. Телендій, Н. М. Данилюк
Зарубіжний досвід стратегічного управління медичними установами: можливості адаптації в Україні 175

А. А. Телендій, А. О. Волкова
Роль та особливості екстреної медичної допомоги в системі публічного управління охороною здоров'я 177

А. А. Телендій, К. О. Богданова
Сучасний стан закладів охорони здоров'я в умовах реалізації медичної реформи 178

Г. О. Кузьменко, А. А. Телендій
Стратегічні та організаційні орієнтири вдосконалення системи управління екстреною медичною допомогою 180

В. В. Здольник
Активізація інноваційної діяльності промислових підприємств 182

Г. О. Кузьменко, І. В. Назаренко
Підвищення доступності та якості медичних послуг в умовах децентралізації 184

Г. О. Кузьменко, О. І. Гуз
Впровадження ефективного управління у сфері медичної допомоги на рівні громад 185

гідних результатів, а також на "розширенні прав і можливостей" (empowerment) учасників та взаємному визнанні. Інакше кажучи, сучасні моделі медіації націлені не лише на вирішення конфлікту як завдання, а й на трансформацію відносин та поглиблення взаєморозуміння. До того ж, цифрові платформи для врегулювання спорів набувають все більшого поширення. З'являються інтегровані системи керування справами, які забезпечують безпечну онлайн-координацію медіації та арбітражу [2].

Наприклад, у 2023 році міжнародна організація CPR ADR представила повнофункціональну цифрову платформу для керування справами (Complete Case), що поєднує подачу справи, перегляд документів, вибір нейтральних посередників та відеоконференції в одному середовищі. Такі системи прискорюють розгляд конфліктів, мінімізуючи паперову тяганину та географічні обмеження.

Джерела

1. https://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/csj-sjc/dprs-sprd/res/drrg-mrrc/04.html
2. https://www.beyondintractability.org/bksum/bush-promise
3. drs.cpradr.org

Р. П. ПРОХОРУК

аспірант кафедри економіки та управління бізнесом
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу МАУП
orcid: https://orcid.org/0009-0009-1164-5043

М. І. КОВАЛЬ

канд. екон. наук, ст. наук. співроб., доц., професор кафедри обліку та оподаткування
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу МАУП
orcid: https://orcid.org/0000-0003-4544-6834

ДИНАМІЧНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК НОВА ПАРАДИГМА РИНКОВОЇ ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасній економіці, що стрімко цифровізується, традиційні моделі ціноутворення поступаються місцем більш гнучким та адаптивним підходам. Одним із таких підходів є динамічне ціноутворення, яке набуває особливої актуальності в умовах зростання обсягів даних, розвитку аналітики, штучного інтелекту та автоматизованих систем управління ціноутворенням.

Динамічне ціноутворення — це стратегія встановлення цін в режимі реального часу на основі аналізу широкого спектру чинників, таких як попит, поведінка споживачів, дії конкурентів тощо. Історично цей підхід починав застосовуватися в авіаперевезеннях, готельному бізнесі, транспорті, але з розвитком електронної комерції та цифрових технологій він швидко поширився на інші галузі [1].

Основні форми динамічного ціноутворення включають [3]:

- **Ціноутворення в реальному часі (real-time pricing):** автоматизоване коригування цін у відповідь на зміну ринкової ситуації.

- **Персоналізоване ціноутворення (personalized pricing):** використання даних про споживача для визначення індивідуальної ціни.
- **Часове ціноутворення (time-based pricing):** зміна цін залежно від часу доби, дня тижня, сезону.
- **Ціноутворення, що базується на попиті (demand-based pricing):** підвищення ціни при зростанні попиту і навпаки.
- **Конкурентне ціноутворення (competitor-based pricing):** використання цін конкурентів як основу для встановлення власних.

Цифрова трансформація економіки створила можливості для широкого збору та аналізу в реальному часі даних про клієнтів, їхні транзакції, ринкову кон'юнктуру. Це дозволило підприємтсвам швидко адаптувати ціни під поточну ситуацію з метою підвищення власної маржинальності та конкурентоспроможності.

Одним із підходів, який став сучасним рішенням та змінив підхід підприємств до стратегій ціноутворення, є використання алгоритмів штучного інтелекту для оптимізації цін (алгоритмічне ціноутворення). Динамічне ціноутворення, засноване на прогнозній аналітиці з використанням технологій штучного інтелекту, передбачає зміну цін в режимі реального часу на основі даних про поточний попит, поведінку користувачів, ціни конкурентів, рівень запасів підприємства та інших факторів. Такий підхід є особливо ефективним в сфері електронної комерції, де відсутні фізичні обмеження на частоту оновлення цін [1].

Алгоритмічне ціноутворення може використовувати як адаптивні алгоритми (що реагують на історичні дані), так і алгоритми з підкріпленням (reinforcement learning), які самонавчаються через експерименти та зворотній зв'язок з результатами цінових рішень [1].

Таким чином, можна сказати, що сучасні тенденції цифрової трансформації ринку зумовлюють переосмислення характеру ринкової поведінки: від автономного прийняття рішень окремими економічними агентами до поведінки, яка формується під впливом цифрових архітектур. Впровадження динамічного ціноутворення як основи цінової політики у сфері торгівлі та електронної комерції має не лише економічні, а й соціальні, правові та етичні наслідки. З одного боку, динамічне ціноутворення дозволяє підвищити ефективність бізнес-процесів, оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації, оптимізувати прибуток та покращити клієнтський досвід. З іншого боку, воно створює низку викликів.

Так, на динамічних конкурентних ринках виникає явище "взаємних цінових хвиль" — ситуацій, коли зміна ціни в одного учасника викликає миттєву ланцюгову реакцію у конкурентів. Цей ефект підсилюється використанням автоматизованих алгоритмів, які не лише реагують на ринок, а й стимулюють загострення конкурентної боротьби [4].

Крім того, на відміну від класичних моделей ціноутворення, які передбачають відносну стабільність стратегій, динамічне ціноутворення базується на високій частоті зміни рішень. Це вимагає від підприємств постійного моніторингу ринку та гнучких алгоритмів адаптації, які повинні враховувати не тільки поточну цінову еластичність, а й можливу реакцію конкурентів.

Це означає, що ефективні алгоритми ціноутворення мають включати модуль симуляції поведінки конкурентів, що дозволить глибше моделювати наслідки цінових рішень в майбутньому. Подібні підходи використовуються в сучасних AI-рішеннях, які оптимізують доходи за допомогою багатофакторного аналізу.

Впровадження динамічного ціноутворення також потребує дотримання низки операційних та поведінкових умов, серед яких можна виділити: технічну готовність

ІТ-інфраструктури, наявність алгоритмів збору й обробки даних, забезпечення конфіденційності інформації, а також формування у споживачів переконання щодо справедливості цін, що постійно змінюються. Ці чинники є важливими для прийняття нової моделі з боку клієнтів та уникнення репутаційних ризиків для підприємств [5].

Також варто зазначити, що серед основних викликів динамічного ціноутворення постає також проблема прозорості ціноутворення. Часті зміни цін без зрозумілих причин можуть викликати недовіру з боку споживачів та втрату лояльності, особливо в разі застосування непрозорих алгоритмів або прихованих механізмів розрахунку. Відтак, підприємствам варто забезпечити можливість пояснення логіки встановлення ціни — тобто впровадити механізми інформування про ключові чинники, що вплинули на зміну вартості товару [1; 2].

Важливою є також етична дилема щодо доступності товарів за справедливою ціною. У ситуаціях, коли різні споживачі, завдяки AI-підходам до динамічного ціноутворення, можуть отримувати різні ціни на той самий товар, зростає ризик дискримінації за віком, статтю, геолокацією або іншими ознаками. Якщо система завжди орієнтована на максимізацію доходу — це може призвести до виключення вразливих груп споживачів. Таке алгоритмічне упередження може не лише підірвати довіру покупців, а й спричинити юридичні наслідки для підприємства [2].

Крім того, постає питання нормативно-правового регулювання динамічного ціноутворення. У ЄС та США вже обговорюються правила, які мають забезпечити чесність алгоритмічного ціноутворення, запобігти дискримінації за ознаками геолокації, пристрою чи історії користувача, а також зобов'язати компанії пояснювати логіку зміни цін [2]. В українських умовах подібне регулювання знаходиться ще на стадії формування, проте його розробка може стати необхідною умовою гармонізації із західними практиками та забезпечення споживчих прав.

Отже, динамічне ціноутворення в умовах цифрової трансформації економіки виступає не лише як технічне нововведення, а й як нова парадигма ринкової поведінки. Вона передбачає перехід від традиційних моделей ціноутворення до керованих, адаптивних, даноцентричних та гнучких механізмів економічної взаємодії між продавцем і споживачем. У межах цієї парадигми ринкові процеси дедалі більше підлягають алгоритмічному регулюванню, що забезпечує програмований характер прийняття цінових рішень, що орієнтуються на мінливу ринкову кон'юнктуру.

В той же час, нова парадигма ринкової поведінки потребує не лише технологічної адаптації, а й критичного переосмислення меж застосування, принципів справедливості та довіри в цифровому середовищі.

Джерела

1. *Başal, Murat & Saraç, Emel & Özer, Kadir.* (2024). Dynamic Pricing Strategies Using Artificial Intelligence Algorithm. *Open Journal of Applied Sciences*, 14(08), 1963–1978. https://doi.org/10.4236/ojapps.2024.148128
2. *Md Sumon Gazi, Md Rokibul Hasan, Nisha Gurung, & Anik Mitra*. (2024). Ethical Considerations in AI-driven Dynamic Pricing in the USA: Balancing Profit Maximization with Consumer Fairness and Transparency. *Journal of Economics, Finance and Accounting Studies*, 6(2), 100-111. https://doi.org/10.32996/jefas.2024.6.2.8
3. *Ліман В., Іванчук Я., Ярощук Р.* Динамічне ціноутворення в українському інтернет-ритейлі. *Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах*. 2024. Вип. 1, С. 231–236. DOI: https://doi.org/10.31891/2219-9365-2024-77-30

4. *Машляківський М. М.* Напрямки вдосконалення підходів до аналізу та оптимізації ціноутворення за умов динамічного конкурентного ринку. *Modern Economics.* 2025. № 49(2025). С. 154–160. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-21.
5. *Окландер І. М.* Динамічне ціноутворення — прогресивна тенденція цифрового маркетингу. *Проблеми системного підходу в економіці.* 2023. Вип. 1(90). С. 37–43.

Р. М. ЯКУБА
здобувач другого (магістерського) рівня освіти
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу МАУП

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Медична та фармацевтична освіта є одним із ключових чинників формування ефективної системи охорони здоров'я. У XXI столітті стрімкі науково-технічні зміни, глобалізація, пандемії та зміна профілю захворювань вимагають від фахівців нових знань і навичок. Тому модернізація освітніх підходів набуває особливої актуальності [1].

Компетентнісний підхід передбачає зміщення акценту з накопичення знань на здобуття здатностей до практичного їх застосування. Сучасні освітні програми орієнтуються на формування клінічного мислення, розвиток комунікативних, аналітичних та етичних навичок через симуляційне навчання, клінічні кейси, міждисциплінарні модулі.

Інтеграція цифрових технологій у навчання сприяє гнучкості освітнього процесу. Застосовуються онлайн-платформи, відеолекції, електронні журнали, віртуальні лабораторії, телемедицина. Це підвищує доступність знань та стимулює самостійне навчання [3].

Одним із ефективних напрямків є впровадження дуальної освіти — поєднання теорії з практикою на базі клінік і фармпідприємств. Така модель дозволяє студентам здобути реальні навички й адаптуватися до вимог ринку праці.

Гармонізація з європейськими вимогами (зокрема, WFME) забезпечує академічну мобільність студентів, прозорість дипломів та доступ до міжнародних програм. Вивчення англійської мови стає невід'ємною частиною професійного розвитку.

Безперервний професійний розвиток (БПР) є необхідністю в умовах швидкоплинних змін. Дистанційне навчання, сертифікаційні курси, e-learning та участь у професійних спільнотах дозволяють фахівцям підтримувати свою кваліфікацію на належному рівні [4].

Модернізація фармацевтичної освіти включає розвиток напрямків клінічної фармації, фармакоекономіки, фармаконагляду. Акцент робиться на практичну підготовку, взаємодію з пацієнтами та участь у командному лікувальному процесі.

Державна політика має стимулювати розвиток інфраструктури освітніх закладів, створення симуляційних центрів, оновлення матеріально-технічної бази. Університети потребують більшої автономії в адаптації навчальних програм до сучасних викликів [2].